

23 maart 2019 – Wandelroute Banisveld in de Kampina bij Boxtel (8 km)

Zaterdag 23 maart 2019 ging de vogelwerkgroep van Ken en Geniet op excursie naar “**Banisveld**” in de Kampina. Met 20 vogelliefhebbers vertrokken we om 07.00 uur vanuit Dongen naar het natuurgebied.

Het open en gevarieerde Banisveld telt zeventig hectare voormalige landbouwgrond. Voldoende om plaats te bieden aan ruim 300 verschillende plantensoorten en aan talrijke dieren, waaronder veel vogelsoorten. Ze krijgen een nieuwe kans nu de natuur hier weer haar eigen gang mag gaan. In Banisveld doet u de ene na de andere bijzondere ontdekking.

Jarenlang werd Banisveld intensief als landbouwgrond gebruikt. Maar dankzij de inspanningen van Natuurmonumenten ontluikt de natuur er nu weer. Maatregelen als het afgraven van de bemeste landbouwgrond en het aanleggen van diverse poelen hebben de basis gelegd voor het natuurlijke landschap dat hier ontstaat. De Aberdeen Angus-runderen die in Banisveld grazen – ook wel ‘Groene Woudrunderen’ genoemd – houden het landschap gevarieerd en open, met voldoende afwisseling tussen ruige bosjes en struwelen en grote open plekken waar heide en kruiden groeien.

De Banisveldwandeling is een rood gemarkeerde wandelroute van 8 km. De route gaf ons een goed beeld van het afwisselende landschap van Kampina. Wij genoten achtereenvolgens van de ruige nieuwe natuur van Banisveld, het kleinschalige landschap rond de voormalige nederzetting Balsvoort en de vergezichten over de heide van Kampina.

Bij aankomst op de parkeerplaats aan de Koevoortseweg hoorden we al de zang van een aantal vogels waaronder de tiftjaf, koolmees, merel, roodborst en heggenmus. Het weer was niet, zoals de dag ervoor met volop zon, maar het was bewolkt, droog en geen wind. We gingen op pad en op de weilanden links van ons van het Scheieind zagen we een

aantal roodborsttapuiten op de afrasteringsdraden zitten. Ook in de laan waarin we liepen liet een winterkoning horen dat ie ook aanwezig was evenals iets verderop de roep van de wulp.

Bij het eerste uitkijkpunt over de vlakte van Het Banisveld zagen we de kievit, wilde eenden, staartmeesjes en plotseling een groot aantal kraaien.....wat was er aan de hand.....een zeearend vloog op en de kraaien er achteraan. Een geweldig gezicht zo’n grote roofvogel met een spanwijdte van twee meter.

We hadden hier zo'n kwartiertje rondgekeken, het was inmiddels kwart over acht, en konden nog een boomleeuwerik aan ons lijstje toevoegen. Verder wandelend langs Het Scheieind namen we nog de volgende vogels waar; vele tjiftjafs, een in de toppen van een boom zingende zanglijster, boomleeuwerik, vink, matkop, gaai en keken een aantal van ons naar een groene specht.

We staken de Heiloo over en iets verderop de Beerze. De Beerze is beeldbepalend voor dit deel van de Kampina. Vanaf dit punt is de beek ook nooit gekanaliseerd. Het woord Beerze is afgeleid van de naam beerput. Dit heeft puur te maken met de oranjebruine kleur die het ijzerhoudende water op sommige plakken heeft. In dit tussenliggende gedeelte, de Bisschopsvelden, namen we de volgende soorten waar; pimpelmees, houtduif, staartmeesjes, grote bonte specht, grauwe ganzen, boomkruipers en boomklevers.

We waren inmiddels aangekomen (08.45 uur) in het gebied Smalbroeken en keken uit over een moerasgebiedje waar we een rietgors ontdekten, een tweetal Nijlganzen luidkwakend, een overvliegende aalscholver, spreuwen (waar we eerst nog dachten aan kramsvogels) en een roepende buizerd. Enkele vooruitgelopen mensen uit onze groep zagen ook hier de Zeearend weer overvliegen evenals een viertal overvliegende grote Canadese ganzen en een blauwe reiger.

We liepen langs de resten van een boerderij. Op deze plek stonden ooit vijf boerderijen. Samen vormden zij de landbouwenclave Balsvoort.

Natuurmonument heeft de contouren van één van de boerderijen zichtbaar gemaakt met lage muurtjes. In het metselwerk zitten op verschillende plekken kleinere en grote gaten, bedoeld als leef- en schuilplek voor solitaire bijen en kleine zoogdieren als de bunzing, hermelijn en muizen. Zo smelten natuur en cultuur hier samen op Balsvoort.

Iets verder liepen we langs een aantal bolle akkers. Boeren ploegden het veld vroeger in een spiraal met de voor naar binnen toe, zo ontstond een bolle akker.

De afwatering van regenwater ging hier beter. En omdat de akkers vaak in bosdelen lagen, kreeg het graan aan de randen in de lente minder licht, door de laagstaande zon. Het graan in het midden, bovenop de bolling, profiteerde wel optimaal van het zonlicht. En zo was de kwaliteit van het graan uit het midden een stuk beter dan aan de randen. Op deze plaats hoorde M.J. nog de raaf en tuurden enkele van ons op een aantal boomtoppen aan de Melaniedreef. Om het beter te kunnen zien gingen we iets verderop staan en hebben daar, zij het in de verte, in het gebied Brandven, een klapekster in de boomtop gezien. Terwijl we daar met zijn alle stonden te turen vliegt plots een sperwer voorbij en vliegen een dertigtal watersnippen op uit het gebied voor onze neus. Het is intussen kwart voor tien en we wilden bij huize Kampina ons meegebrachte bakske drinken, want ook een vogelaar moet af en toe fourageren, dus even de pas erin.

In dit lange rechte stuk met aan beide zijden heigrond tot aan het Vossenbos zagen we nog veldleeuwerik, roodborsttapuiten en graspiepers.

Van tien tot kwart over tien hadden we hier van onze koffie genoten en waren we uitgerust om de tocht te vervolgen. Door het Vossenbos en door het gebied Smalbroeken en wandelend langs de meanderende Beerze kwamen we weer aan bij het Banisveld, maar wat hadden we toch weer veel voorbij zien komen. Kauwen, holenduiven, tiftjaffen, boomklevers, rode

eekhoorn, grote bonte spechten, een tweetal reeën, gaaien en zagen enkele van onze groep een middelste bonte specht duidelijk in de boom en een andere groep had de kleine bonte specht gezien en het vuurgoudhaantje gehoord met tevens een aantal putters. We liepen inmiddels weer aan de noordzijde van het Banisveld en gingen op zoek naar de nieuwe uitkijktoren in het gebied. Tot onze teleurstelling zagen we dat deze nog niet klaar- en afgesloten was. Op dit uitzichtpunt, het is inmiddels half twaalf, zagen we nog een grote zilverreiger, hoorden we de grote lijster, vloog een buizerd over, zagen we nog een aantal Kieviten en kokmeeuwen. Het is intussen twaalf uur wanneer we de parkeerplaats weer bereiken waar we nog een veldleeuwerik horen. Mooi op tijd want pannenkoekenhuis De Rode Haktol, waar we nog een afzakkertje zouden pakken ging pas om twaalf uur open. Hier hebben we nog van een kop koffie met wat lekker gebak genoten alvorens huiswaarts te keren.

Resumerend, een droge, zij het bewolkte dag, een mooie groep enthousiaste vogelaars, een zeer afwisselend gebied, waar we toch op dit moment al 45 vogelsoorten waargenomen hadden met als uitschieter van de dag, de zeearend. Eenieder weer bedankt voor de gezelligheid.

Leo Reijnierse, coördinator VWG Ken en Geniet.

Natuurvereniging Ken en Geniet